

Uchwała nr III/79/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 18 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości wykupu przez Miasto Nowa Ruda emitowanych obligacji komunalnych
na kwotę 395.000,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Michał Bernaś — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Marek Głód — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości wykupu przez Miasto Nowa Ruda obligacji komunalnych na kwotę 395.000,00 zł emitowanych na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości wykupu emitowanych obligacji komunalnych wydana jest przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na wniosek Burmistrza Miasta Nowa Ruda nr FG.3060.4.2023.JSz z dnia 29 listopada 2023 r.

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- 1) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 432/LVI/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Miasta Nowa Ruda na rok 2023, ze zmianami,
- 2) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 431/LVI/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta Nowa Ruda, ze zmianami,
- 3) uchwały Rady Miejskiej w Nowej Rudzie nr 523/LXIX/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Miejskiej Nowa Ruda
- 4) sprawozdań z wykonania budżetu Miasta Nowa Ruda za 2022 rok oraz III kwartał 2023 roku.

Analiza przedłożonych materiałów pozwoliła ustalić, co następuje:

W budżecie Miasta Nowa Ruda na 2023 rok, wg stanu na dzień 29 listopada 2023 r., dochody ogółem ustalono w kwocie 143.297.386,15 zł, z tego: dochody bieżące 113.607.371,24 zł, dochody majątkowe 29.690.014,91 zł, wydatki ogółem w kwocie 153.175.372,22 zł, z tego: wydatki bieżące 112.687.140,69 zł, wydatki majątkowe 40.488.231,53 zł. Różnicę między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu w kwocie 9.877.986,07 zł. Źródła sfinansowania deficytu oraz planowanych rozchodów w kwocie 3.323.649,08 zł przeznaczonych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych określono w przychodach w kwocie 13.201.635,15 zł, w tym 395.000,00 zł z tytułu planowanej emisji obligacji komunalnych.

Budżet Miasta Nowa Ruda za III kwartały 2023 r. zamknął się deficytem w kwocie 6.297.044,67 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 9.482.986,07 zł. Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 83.407.432,74 zł (58,53% planu), z tego: dochody bieżące 71.285.555,92 zł (63,41% planu), dochody majątkowe 12.121.876,82 zł (40,29% planu), wydatki ogółem w kwocie 89.704.477,41 zł (59,02% planu), z tego: wydatki bieżące 74.783.874,05 zł (67,05% planu), wydatki majątkowe 14.920.603,36 zł (36,88% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, zamknął się deficytem w wysokości 3.498.318,13 zł, przy planowanej nadwyżce w wysokości 885.330,55 zł.

Za 2022 rok budżet Miasta zamknął się deficytem w kwocie 3.735.488,43 zł, przy planowanym deficycie 10.776.090,72 zł. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 122.639.447,00 zł (84,41% planu), z tego:

dochody bieżące 110.100.461,69 zł (88,81% planu), dochody majątkowe 12.538.985,31 zł (58,82% planu), w tym ze sprzedaży majątku 6.027.533,11 zł (91,05% planu). Wydatki ogółem zrealizowano w kwocie 126.374.935,43 zł (80,97% planu), z tego: wydatki bieżące 115.993.410,90 zł (90,74% planu), wydatki majątkowe 10.381.524,53 zł (36,76% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, zamknął się deficytem w wysokości 5.892.949,21 zł. Przychody zwrotne zaciągnięto w kwocie 2.850.000,00 zł (100% planu), a rozchody zrealizowano w kwocie 3.773.649,08 zł (100% planu). Zadłużenie Miasta na koniec 2022 r. wyniosło 45.751.273,84 zł, co stanowiło 37,31% wykonanych dochodów, w tym zobowiązania wymagalne w kwocie 1.722.414,84 zł. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową na lata 2023 – 2039 przewidywana na koniec 2023 r. kwota długu wyniesie 44.930.209,92 zł, co stanowi 31,35% planowanych dochodów ogółem. Planowane w 2023 r. spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowią 5,20% planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy uwzględnieniu dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynoszącym 8,98%.

Wykup emitowanych obligacji komunalnych nastąpi w 2024 roku. Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, iż w 2024 zaplanowano nadwyżkę budżetu w kwocie 1.670.878,83 zł oraz przychody mające wpływ na dług Miasta z tytułu zaciąganych kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych w kwocie 1.000.000,00 zł i przychody ze spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 110.000,00 zł. Od 2025 r. spłata długu w latach prognozy nastąpi z planowanych nadwyżek budżetu.

Wskaźnik planowanych spłat zobowiązań w latach 2023 - 2039, w tym w roku wykupu emitowanych obligacji (2024 r.) będących przedmiotem wniosku o wydanie opinii, obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych. W 2023 r. zaplanowano wynik operacyjny na poziomie 0,92 mln zł. W latach 2024 - 2039 planuje się wysoką nadwyżkę operacyjną w kwotach od 5,51 mln zł do 20,45 mln zł, co zdaniem Składu Orzekającego obarczone jest dużym ryzykiem realizacji budżetu w prognozowanych wielkościach. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III kwartału 2023 r. wynika, że zadłużenie gminy z tytułu zobowiązań wymagalnych wynosi 2.900.336,41 zł.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że decyzji o zaciąganiu długu powinna towarzyszyć analiza możliwości spłaty całości zobowiązań przy jednoczesnym wywiązywaniu się ze zobowiązań pieniężnych wynikających z realizacji wydatków dotyczących wykonywania ustawowych zadań Miasta. Finansowanie wydatków zobowiązaniem dłużnym powinno być ściśle powiązane ze zwiększonymi rygorami w zakresie ograniczenia wydatków bieżących, pozyskiwania nowych źródeł dochodów własnych lub optymalnego wykorzystania istniejących, wypracowania skutecznych mechanizmów kształtowania zadłużenia oraz rzetelnego planowania i prognozowania wyników finansowych, a także respektowania prawnych ograniczeń uwarunkowań kształtujących reguły pozyskiwania środków finansowych na podstawie instrumentów dłużnych. Spełnianie relacji wyznaczonej przez art. 243 u.f.p. nie może być utożsamiane z satysfakcjonującą sytuacją finansową Miasta.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Skład Orzekający wyraża pogląd, iż wykup emitowanych obligacji komunalnych będących przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez Miasto ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Nowa Ruda na lata 2023 - 2039. Należy jednak podkreślić, że przedmiotowe obliczenia zostały dokonane przy uwzględnieniu obciążenia budżetu spłatą dotychczas zaciągniętych zobowiązań oraz planowanych do zaciągnięcia. Wystąpienie okoliczności mających wpływ na zmianę aktualnych założeń, wynikających bądź to z uwarunkowań o charakterze makroekonomicznym i zmian legislacyjnych, bądź to ze zdarzeń jakie mogą wystąpić w Mieście — obecnie nie przewidzianych, a którym towarzyszyć będzie zapotrzebowanie na korzystanie z kapitału obcego (pożyczonego), może doprowadzić do istotnej zmiany sytuacji finansowej Miasta i niekorzystnego kształtowania się wskaźnika, o którym mowa w art. 243 u.f.p. W związku z tym niezbędna jest należyta staranność w zarządzaniu długiem Miasta i rozważa w podejmowaniu ewentualnych kolejnych decyzji

o zwiększaniu zadłużenia. Wymaga to jednocześnie bieżącego monitorowania procesów związanych z wykonywaniem budżetu i kształtowania się wielkości stanowiących o poziomie wskaźnika spłaty zobowiązań, i w uzasadnionych sytuacjach wymaga korekty poczynionych założeń.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Michał Bernaś